

ตัวเต็มพิกัด ม.ต้น

ภาษาไทย

รายการที่ 17 แบบฝึกหัดวรรณคดี (2)

จงพิจารณาโวหารภาพพจน์ต่อไปนี้

- อุปมา - อุปลักษณะ
- บุคคลวัต - สัญลักษณ์
- อธิพจน์ - ปฏิพากย์

-1. “ลมหนาวเริ่มล่องมาจากฟ้าแล้ว พรหมจูบแผ่วเจ้าพระยาโรยฟ้าฝน
คลื่นคลี่เกลียวแก้วม้วนกับนวลจันทร์ กระซิบส่งชานกระเซ็นเป็นลำน่านา”
-2. “อนิจจน่าเสียดาย ฉันทำชีวิตหายครึ่งหนึ่ง
ส่วนที่สูญนั้นลึกซึ้ง มีน้ำผึ้งบุหงาลดาวัลย์”
-3. “ปลาปฐุหอยร้องเพลง วังเวงจักรวาลหวาดไหว
เสียงดวงดาวพิรุฬไร ลำนาร่ำมารินริน”
-4. “เห็นแก้วแวววับที่จับจิต ไยไม่คิดอาจเอื้อมให้เต็มที
เมื่อไม่เอื้อมจะได้อย่างไรมี อัญมณีหรือจะโลดไปถึงมือ”
-5. “น้ำตาแม่ตกริน หยาดหนึ่ง
อาบลงกมลลูกเลียน โลงล้านเลือนทะนง”
-6. “ทะเลเรียกเพรียกหาเวลาเช้า ทะเลเฝ้าครวญคร่ำครวญพำหา
ทะเลอ่อนวอนว่าทุกเวลา ทะเลล้ารันทอหมดกำลัง”
-7. “คุณแม่น่านักเพียง พสุธา
คุณบิดรดุจอา- กาศกว้าง
คุณพี่ปางศิขรา เมรุมาศ
คุณพระอาจารย์อ้าง อาจสู้อาคร”
-8. “ก้อยกุ่มปรุงประทีน วางถึงลิ้นดินแดโดย
รศทิพย์หยิบมาโปรย ฤาจะเปรียบเทียบทันขวัญ”
-9. “ความรักเจ้าชาจเมตตาคำน้อยด้วย อย่าทรมานเข้าน้อยเลย”

- 10. “ลมหนาวพัดอ้าวจนหนาวเหน็บเจ็บกระดูก”
- 11. “เสียงชะโงกผาหินสะอื้น สายแควกระแสน้ำครวญคร่ำ”
- 12. “กตัญญูต่อลูกไว้เถิดและจะได้ดี”
- 13. “อยากจะบอกว่ารักสักเท่าฟ้า หมดภาษาจะพิสูจน์พูดรักได้”
- 14. “ชีวิตเป็นกีฬา เกิดมาเพื่อแข่งขัน
บ้างจะไปสู้ก่อนเมฆ บ้างอยากสู้ตะวัน”
- 15. “ดูผิวสีนวลละของอ่อน มะลิซ้อนดูดำไปหมดสิ้น”
- 16. “อันตัวนางเปรียบอย่างปทุมเมศ ฟังประเวศผุดพันธุ์ชลสาย
หอมผกาเกสรขจรขจาย มิได้วายภุมรินถวิลปอง”
- 17. “แม้เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
เจ้าเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา เซยผกาโกสมปทุมทอง”
- 18. “อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา อยู่คู่ฟ้าดินได้ดังใจปอง”
- 19. “อันน้ำตาลหวานวางไว้ข้างมด มดจะอดได้หรือน้องตรีกตรองดู”
- 20. “หลังน้ำตาสะอื้นอย่างขึ้นบาน”

พิจารณาลักษณะเด่นในการเลือกใช้คำ

- ไวยากรณ์ - สัทพจน์
- อรรถาธิบาย - เล่นคำ
- เล่นสัมผัส (เสียงพยัญชนะ, สระ, วรรณยุกต์)

1. “บัดเดี๋ยวดังหึ่งแห่งวังเวงแว่ว สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา”
.....
2. “ทุกซั้ท้บ่เหือดหาย พระวรกายก็ซุบผอม
ทุกซั้เท่าที่พี่ตรอม แต่ก่อนเก่าเท่าทัน”
.....
3. “จับปลาซ่อนซ่อนซ่อนสองกรถือ ข้างละมือมือมื่อจะมันไฉน
เพื่อระแวงแว้งพลิกพลองไป ครั้นจะวางวางวางไว้ดูลานแล้ว
.....

4. “ยังเหล่านดาววัลย์
เผยคลี่ผลิลลายมา
.....	สูวคั่นอุปผา
ลมแยมพเยียสยาย”
5. “แสงดาววระวาวระกะวับ
แซลบกี้กลับพิภพระสรวง
.....	ดุจดับบ่เด่นดวง
มิสะพริบพะพราวเพรา”
6. “ตระเวนไพรร่อนร้องตระเวนไพร
เค้าโมงจับโมงอยู่เอย
.....	เหมือนเวรใดให้นิราศเสนาหา
เหมือนพินับโมงมาเมื่อไกลนาง”
7. “ฉับฉวยชกชกซ้ำ
โถมทุบทุ้มถองทับ
เตะตีต้อยตูปตับ
หมดหมู่เมงมอญม้าว
.....	ฉุบฉับ
ถีบทำว
ตบตัว
ม่านเมื่อหมางเมินฯ”
8. “คลิ่นคลิ่นคะครั้นครั้น
โดยทางทะเลพัง
.....	ชลละลั่นสนั่นดัง
สรคลิ่นคะเครงโครม”
9. “ของไทยนะ – ของไทย
เจ้าของและบำเพ็ญ
.....	และก้ไทยนะ – ไทยเป็น
จะพิทักษ์จะรักษา”
10. “อ้าอรุณแอร่มระเรื่อรุจี
แสงอรุณวิโรจน์นภาประจักษ์
.....	ประดุจมนิภมย์รดี ฤ แกะรัก
แฉล้มเฉลาและไศภินัก นะฉั่นใด”

พิจารณาลีลาการประพันธ์หรือรสรณคดี

- เสาวรจณี	- นารีปราโมทย์
- พิโรธวาที	- สัลลาปังคพิสัย

1. “ชมเฝ้าเจ้าดำขลับ
ประป่าอาสละสลวย | แสงยับยักกลิ่นหอมรว
คือมณีสีแสงนิล” |
|--|--|

.....2. “แม่นเป็นแม่ให้พี่นี้เป็นนก แม่นเป็นนารีพลวิมลจันทร์	ให้ได้กกกิงไม่อยู่ไพรสณฑ์ ขอให้ฉันเป็นพระยาวิชาธร”
.....3. “ชาติชั่วตัวดั่งนกตะกรุม เขาลิโปงเล่นมุกจินทรลง	จะเอื้อมอ้อมอิงอกวิคหงส์ ตัวพะวงตมกลับพะงใจ”
.....4. “ไอ้ดูเรือนเหมือนอกเราไว้คู่ หรือต้องสาปบาปหลังยังติดตาม	ผู้ใดดูไม่ออกเยี่ยมสนาม ผู้หญิงงามจึงไม่มีปราณีเลย”
.....5. ก็ทุกคืนจะรุมกล่าว และทุกคืนจะเปรยปราย พจี้ว่าจะรักยึด	“ผิลินพี่จะมีหลาย แสดงรัก ณ โฉมฉาย ประกาศถ้อยปฏิญญา บจางจิตสินหา”
.....6. “หามันจะเกิดชิงหมาเกิด หน้าตาเช่นนี้จะมีเมีย	มึงตายไปเสียเกิดอ้ายห้าเบี้ย อ้ายมะม่วงหมาเลียไม่เจียมใจ”

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- การเล่นคำในข้อใดที่มีชนิดของคำแตกต่างจากข้ออื่น
 1. พี่พูดพูดเขาขาดแล้วหวาดจิต
 2. นีนึกนึกแล้วก็น้ำน้ำตาตก
 3. ปลาเนื้ออ่อนอ่อนอ้อนกายขึ้นว่ายเกลื่อน
 4. ให้ห้วนห้วนเวทนาด้วยอาวรณ
- “สัจเจียบเยียบเย็นเยือกอก
พุกษาสูงยุงยางสล้างลอย
คำประพันธ์นี้ไม่มีลักษณะใด

1. เล่นคำ	2. เล่นอักษร
3. เล่นสัมผัส	4. เล่นอุปมา
- “ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก
ถึงเมาเหล้าเข้าสายนก็หายไป
ข้างต้นนี้ชาดลักษณะของวรรณศิลป์ในด้านใด

1. เล่นคำ	2. เล่นอักษร
3. เล่นสัมผัส	4. เล่นอุปมา

4. “ไอ้เจ้าแก้วเกสรยุพาพาล ไม่สงสารพี่บ้างหรืออย่างไร
เมื่อผันแปรแลพบก็หลบพักตร์ จะเห็นรักหรือไม่เห็นเป็นไฉน”
คำประพันธ์ข้างต้นมีสวรรณคดีใด
1. เสาวรจนี
 2. นารีปราโมทย์
 3. พิโรธวาที
 4. สัลลาบังคพิสัย
5. “ไฉ่ดวงนุชสุดสายสวาทจิต สวาทเจ้าหรือจะคิดอาจขนาง
สวาทน้องอย่างหมองเลยน้องนาง สวาทโน้นหรือจะร้างสวาทนุช”
คำกลอนข้างต้นให้สวรรณคดีใดและสร้างจินตภาพด้วยวิธีใด
1. เสาวรจนี - เล่นคำ
 2. นารีปราโมทย์ - เล่นคำ
 3. พิโรธวาที - เล่นเสียง
 4. สัลลาบังคพิสัย - เล่นเสียง
6. “เจ้าเป็นใหญ่ในสุรางค์นางสนม ทั้งพงศ์พรหมณพิรุณตระกูลสูง
ย่อมพรวนแพรพรรณเหมือนอย่างยูง งามกว่าฝูงวิหคบรรดามี”
คำประพันธ์ข้างต้นไม่ปรากฏลักษณะใดในข้อต่อไปนี้
1. อุปมา
 2. สัญลักษณ์
 3. เล่นเสียง
 4. เล่นคำ
7. คำประพันธ์ในข้อใดเข้าลักษณะสัลลาบังคพิสัย
1. “ดูเรือนแพแออัดอยู่ยัดเยียด เข้าเปียดเสียดแทรกกันสนั่นเสียง”
 2. “ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย”
 3. “ถึงพลมาจากมิตรแต่จิตเปลี่ยน เหมือนมาเดียดดังจะพาน้ำตาไหล”
 4. “จะหาคู่สู้สมนิมหวัง จงระวังชั่วช้าอัชฌาสัย”
8. “ตะวันรอนอ่อนแสงแผ่เหลี่ยมเขา พยับเงาจะยับแดดสดใสสาย
กระทบหินหักเห็นเป็นเลื่อมพราว แสงเสียดายตะวันดับลับเหลี่ยมลง”
คำประพันธ์เด่นที่สุดในข้อใด
1. การให้ภาพ
 2. การเล่นคำ
 3. การเล่นสัมผัส
 4. การให้อารมณ์สะท้อนใจ
9. “กระเด็นกระตัวตื่น แตกคน
กระจิบกระจาบปน แปลกเปล่า
กระสากกระสังสน เสียดลัก สู่แฮ
กระรอกกระเรียนเข้า ย่องแห่ยังอาหาร”
1. ภาพพจน์
 2. สัมผัสพยางค์
 3. สัมผัสสระ
 4. จังหวะ

10. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้ภาพพจน์ตามข้อใด

“เมฆขาวหนาวเดือนดาว

อ้อมหาวย่อมล้อมจันทร์หมอง

น้ำค้างตกเบื้องนอง

ต้องน้ำตาบ่าซึมดิน”

1. สัญลักษณ์และอติพจน์

2. อติพจน์และบุคคลวัต

3. บุคคลวัตและสัญลักษณ์

4. อุปลักษณ์และอติพจน์